

Artikel DN-debatt 10/2-2011

Turism är en demokratisk kraft

Att människor reser och möts över kulturella, religiösa och politiska gränser är en god sak. Att besöka även diktaturer tror jag bidrar till att rasera dem. Alltså vill jag hävda att turismen, det stora globala resandet, i sig är en god kraft.

Alla har vi väl gripits av de dramatiska händelserna i först Tunisien och nu Egypten; kastats mellan hopp och oro inför den framtida utvecklingen. Många är överraskade av upprorens plötslighet och debatten om Nordafrikas vägval har knappt börjat. Nu varnar många för att turismen stödjer diktaturer.

En fråga man då bör ställa är: kan det vara en slump att det är just i Tunisien och Egypten som folket gör uppror? Bägge dessa länder är stora resmål. Marocko lockar också många turister, även därifrån rapporteras demonstrationer och krav på demokrati. Medan det är tyst och "lugnt" i slutna diktaturer som Libyen och Algeriet, dit knappt några turister hittar.

Självklart är det inte så att turism garanterar en demokratisk utveckling. Det krävs fler faktorer än så. Men jag tror att turismen i någon mån bidrar till att erodera en diktaturs pansarsköld.

Att ta emot besökare väcker förmodligen hos många ett intresse för frihet och demokrati. De möten som turismen skapar har i sig en god påverkan. Alla samtal och utbyten av kunskaper, tankar och idéer måste rimligen påverka landets utveckling.

Vi har sett det ske tidigare. Portugal och Spanien frigjorde sig från diktaturens ok – efter att i många år varit populära resmål. Liksom juntan i turistlandet Grekland blev ganska kortlivad, sju år. Cypern och i Turkiet har gått från öppet inbördeskrig respektive totalitär regim till klimat av dialog, samverkan och demokrati. Cypern är ju nu EU-medlem och Turkiet är på väg. Bägge är sedan många år stora turistländer.

Turismen bygger vänskap mellan länder och folk. Efter tsunamin nådde hjälpinsamlingarna i Sverige till Thailand rekordnivåer. Lite senare skapade jordbävningkatastrofen i Pakistan, dit väldigt få svenskar rest, endast ett mycket svagt engagemang.

I andra änden av skalan ser vi hur världens hårdaste diktaturer, som Nordkorea eller Burma gör allt för att förhindra kommunikation med omvärlden. En fråga vi alla kan fundera över är: vad skulle hända om Burma eller Nordkorea öppnade sina gränser?

Skulle det öka eller minska fattigdomen? Skulle graden av demokrati öka eller minska om turister släpptes in?

Pär Kjellin
VD Apollo Sverige